

USPÁVANKY A SVADOBNÉ PIESNE

Natália Šugárová 7.B

USPÁVANKY

- sa klasifikujú ako žáner detského folklóru
- sú definované ako citovo zafarbený monológ matky adresovaný dieťaťu.
- s týmto žánrom sa dieťa stretáva ako s prvým už v útlom veku
- cieľom uspávanky je utíšiť alebo uspať dieťa
- je to pieseň, ktorou matka prejavovala svoju lásku dieťaťu

SVADOBNÉ PIESNE

- sú piesne funkciou, obsahom a s pevnou realizáciou zviazané so svadbou.
- Rozlišujeme:
 - a) piesne o svadobných zvykoch a obradných úkonoch (vítanie nevesty, sviečkový tanec, tanec so staršími, hosťami)
 - b) piesne rodinného charakteru (odobierkové);
 - c) piesne pri ceste na sobáš, k svadobnej zábave, hrám a tancom
 - d) svadobné stolové piesne žartovného a posmešného obsahu, prípitkové piesne
 - e) svadobné balady (o odchode nevesty do cudzieho sveta, s radami do manželstva)

SVADOBNÉ ZVYKY

Piebeh svadby

- A) Predsvadobné obdobie: 1.pytačky
2.ohlášky 3.pozývanie hostí
- B) Svadba: 1.zore 2. odchod na sobáš 3.sobáš
4.svadobná hostina a zábava 5.príchod
ženícha pre nevestu 6.obradný tanec
zapečatenej nevesty
- C) Posvadobné obdobie: takéto svadby boli
náročné časovo aj finančne

Svadobné oblečenie

- A) Na začiatku 20. storočia nevestu obliekala matka do „bieleho slávnostného kroja“. Na rubáš sa obliekalo ňiadro, 2 spodné kecele, pod hrdlo sa viazal stuhlík a 2 náhrdelníky.
- B) Ich slávnostný formálny oblek sa veľmi nelíši od toho, ktorý na nich možno vidieť denne.

KVÍZ

Uspávanky

- 1. Uspávanky sa klasifikujú ako žáner : A) detských piesní B) detských tancov C) detského folklóru
- 2. Uspávanky sú definované ako : A) citovo zafarbený monológ B) uspávací dialóg C) pestrý rozhovor
- 3. S týmto žánrom sa dieťa stretáva ako s : A) prvým B) druhým C) tretím
- 4. Čo je cieľom uspávanky? : A) zabaviť sa B) zahrať sa C) uspať alebo utíšiť
- 5. Čo prejavovala matka dieťaťu uspávkou? : A) dôveru B) lásku C) náklonnosť

Svadobné piesne

- 6. Svadobné piesne sú funkciou, obsahom zviazané so : A) školou B) svadbou C) sviatkom
- 7. Čo tu nepatrí : Svadobné piesne rozlišujeme : A) piesne rodinného charakteru B) svadobné balady C) svadobné kvízy dobrého manželstva
- 8. Čo tu nepatrí : Predsvadobné obdobie : A) pytačky B) sobáš C) ohlášky
- 9. Svadby boli náročné časovo a : A) priestorovo B) na odev C) finančne
- 10. Nevestu obliekala matka do „ bieleho slávnostného A) kroja B) odeva C) čepca

ZDROJE

- <https://sk.wikipedia.org/wiki/Usp%C3%A1vanka>
- <https://www.ludovakultura.sk/polozka-encyklopedie/svadobne-piesne/>
- <https://www.sashe.sk/ateliertanicka/journal/svadobne-tradicie-cast-i.-svadobny-odev>
- Čaro svadby v minulosti, Katarína Schwarzová, Školsky rok: 2020/2021